

Газету
нагороджено
призом АСЖУ
"За вагомий внесок
у розвиток вітчизняного спорту"

Український

ФУТБОЛ

Засновано в БЕРЕЗНІ 1991 року

Четвер, 9 квітня 2009 року • № 51 (2150) • Ціна вільна

РОЗТОПИМО ЛЬОДОВИКИ — ВБ'ЄМО ДИНОЗАВРІВ!

Давайте одразу вирішимо й зрозуміємо головне — легко на цій стадії нам уже не буде. Нехай не заспокоює той факт, що протистоять нам не іспанці з англійцями і італійцями, а всього лише французи. Були вже всі, окрім гальських півнів, і били ми всіх. Вся футбольна Європа й зараз пророкує нам перемогу у двобої. А ми триматимемо кулаки й побачимо.

Можна довго дискутувати з приводу того, чи добре це, що в національному чемпіонаті "Динамо" з "Шахтарем" залишається лише відпочивати. Хоча останнім ще треба вибороти друге місце в першості. Звитяги харківського "Металіста" змушують задуматись щодо складності такого, здавалось би, монолітного й непорушно виконуваного завдання.

Якщо "Динамо" нехай не завжди грою, але здобуває результат, то "Шахтареві" необхідно перелаштуватись під єврокубки і згадати про холодну прагматичність. Всі ми пробачимо "гірникам" бліду гру, якщо Н'янг та його друзі біля володіння П'ятова не зможуть розбігатись. Думаю, зайве говорити, наскільки важливо не пропустити в Донецьку. Для "Шахтаря", котрий ризикує залишитися без трофеїв, успішний виступ у єврокубках обов'язковий. Якщо ні, то чутки про зміну тренера можуть виявитися зовсім не чутками.

Нещодавній поєдинок між ПСЖ та «Марселем» (1:3).

А "Марсель" наразі упіймав свою форму — класна команда: швидкісна, динамічна, двожильна. Мабуть, зараз — найсильніша у Франції! Але не сильніша за ЦСКА, який донецчани вже прой-

шли. Не знаю, чи "в масть" буде те, що наш старий знайомий Брандау не гратиме проти своїх колишніх партнерів. "Марсель" від цього не втратить нічого, ви вже повірте! Важливо, щоб "гірників"

не зламав прокол цих вихідних, коли вони в Запоріжжі просто вже остаточно подарували золоті медалі київським динамівцям.

А що самі динамівці? Летіти stolичним теж не на екскурсію до

славного Парижа. Хоча погуляти затишними вуличками після чергової впевненої перемоги хотілось би. От нехай Валера Пригорницький і погуляє. Чекайте на його звіт про матч з місця подій. Команда Ле Гуена лякає іменами — Жюлі, Макелеле, Ротен, Кежман, Ландро. Нехай вони вже й не першої свіжості, але не всі футбольні тиранозаври вже вимерли, і більшість з них може відкусити голови сміливим воякам. Сподіватимемось, що останній "льодовиковий рік" Кубка УЄФА розтопить глиби снігу і відправить славетних лускових пращурів у небуття. За нами майбутнє, а ПСЖ нехай концентрується на боротьбі за золоті нагороди в національній першості. Хоча ми й дружимо з Полем Ле Гуеном...

У Парижі я б очікував на красивий видовищний матч. Чому б і ні — обидві команди гостроатакувальні й у цьому сезоні радують своїх вболівальників результативним футболем. А хіба хтось з нас проти красивого результативного футболу на виїзді?

Нехай, друзі, нам і набриднуть матчі "Динамо" — "Шахтар" наприкінці сезону, але ж це смачніше й приємніше, ніж французький півфінал? Отож, тримаємо кулаки, і нехай вся Україна четвергового вечора підтримає наших китів у цей нелегкий для нас час!

Микита КРИЛОВ.

ПСЖ — ДИНАМО

9 КВІТНЯ. 21.45. ПАРИЖ.
СТАДІОН "ПАРК ДЕ ПРЕНС"

Матч у Парижі не стане першим знайомством ПСЖ та "Динамо". У попередніх зустрічах між цими командами, які відбулися в євросезоні-1994/1995 на стадії групового етапу Ліги чемпіонів, двічі сильнішими були французи — 1:2 та 0:1. Цікаво, що в обох тих поєдинках брав участь нинішній тренер ПСЖ Поль Ле Гуен, який діяв у лінії оборони. Загалом же ПСЖ виграв у представників України чотири попередні матчі при різниці забитих і пропущених м'ячів 8:1.

У разі чергового попередження Пегі Луондула буде дискваліфікований на один матч.

Огнен Вукоєвич відбуд дискваліфікацію і зможе зіграти з ПСЖ. Олександр Алієв і Тарас Михалик — за крок від дискваліфікації.

Матч обслуговуватиме голландська бригада арбітрів на чолі з Пітером Вінком. Йому допомагатимуть Анрі Брінк і Вілко Лобберт.

Пряма трансляція — на телеканалі "Інтер".

ШАХТАР — МАРСЕЛЬ

9 КВІТНЯ. 19.30. ДОНЕЦЬК.
СТАДІОН РСК "ОЛІМПІЙСЬКИЙ"

У першому чвертьфінальному матчі Кубка УЄФА "Шахтар" Мирчі Луческу прийматиме "Марсель" Еріка Геретса. Обидва тренери знайомі один з одним, оскільки раніше зустрічалися в єврокубках.

"Шахтар" жодного разу не програвав французьким клубам на своєму полі, але, в той же час, останні домашні матчі з командами з цієї країни завершилися внічию. Донецькі футболісти тричі зустрічалися з французами в плей-оф: "гірники" здобули одну перемогу, а ще двічі поступилися.

Томаш Хюбшман, Микола Іщенко, Олександр Кучер, Фернандіньо й Даріо Срн пропустять повторний матч у разі отримання жовтої картки.

Атем Бен-Арфа, Бенуа Шейру, Тайє Тайво, Бакарі Коніє Мамаду Н'янг, Матьє Вальбуєна і Карім Зіані також не зіграють на "Велодромі", якщо отримають в Донецьку по попередженню.

Матч обслуговуватиме німецька бригада арбітрів на чолі з Феліксом Брихом. Йому допомагатимуть Торстен Шиффнер і Детлеф Шеппе.

Пряма трансляція — на каналі ТРК "Україна".

Наш сайт в інтернеті www.ukrainian-football.com

Передплатити «Український футбол» на кожен наступний місяць можна до 10 числа попереднього. Тобто на травень — до 10 квітня.

МАНЧЕСТЕР

МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД — ПОРТУ — 2:2 (1:1).

Суддя: К. Плауц (Австрія).

Манчестер Юнайтед: Ван дер Сар, Евра, Видич, О'Ши, Еванс (Невілл, 72), Роналду, Парк Жи-Сунг (Гігз, 59), Керрик, Скоулз (Тевес, 72), Флетчер, Руні.

Порту: да Силва, Алвеш, Роландо, Сапурану, Лучо Гонсалес, Родрігес (Маріано, 80), Мейрелеш (Томас Кошта, 79; Андреш Мадрид, 90+4), Фернандо, Сіссоко, Лісандро, Халк.

Голи: Руні (15), Тевес (86) — Родрігес (4), Маріано (89).

Попередження: Алвеш (76), Елтон (90+5).

Нічия і впевнена гра в Манчестері, звичайно ж, допоможуть "Порту" краще налаштуватися на повторний поєдинок з "Манчестер Юнайтед", який відбудеться на стадіоні "Драгау" в наступну середу. Феррей-

ра дотримався обіцянки, яку дав на передматчевій прес-конференції. З перших хвилин його підопічні пішли в атаку, надійно заволодівши ініціативою. Вже на третій хвилині Лісандро ударом у ближній кут

перевірив надійність ван дер Сара. За хвилину голкіпер збірної Голландії був безсилим: Криштіану Роналду втратив м'яч на своїй половині поля, і Лучо одразу ж виконав точну передачу. Джоні Еванс зумів її перервати, проте м'яч відскочив точно до Родрігеса, який змістився в центр і з лівої ноги послав м'яч у дальній кут.

У повторній атаці партнери вивели на удар Роналду, але Елтон був наготові. Зрештою, на 15-й хвилині рахунок став рівним. Бруну Алвеш виконав вкрай невдалий пас назад, м'яч отримав Руні, який технічно перекинув м'яч через рез бразильського воротаря гостей. "Порту" не опустив рук після такого прикрого гола, і незабаром Родрігес спокійно міг оформити дубль. Замикаючи фланговий простріл Лучо, він, на розчарування вболівальників "драконів", з "другого поверху" спрямував м'яч прямо в руки ван дер Салу.

"Манчестер Юнайтед" постійно втрачав м'яч і був зовсім не схожий на ту команду, яка видала 14 сухих матчів поспіль у нинішній прем'єр-лізі. Ван дер Сар працював у поті чола — він кінчиками пальців парирував

Гол Родрігеса з-під Еванса.

постріл Раула Мейрелеша, а потім Халк, після помилки Джона О'Ши, мало не закрутив м'яч в дальній кут. Халк взагалі був дуже активним — бразильський форвард постійно пресингував захисників МЮ, завдяки відмінним фізичним даним відтісняв їх від м'яча, також демонструючи філігранну техніку.

МЮ зумів додати після перерви й цілком міг вийти вперед після години гри. Руні трохи знову не перекинув м'яч через Елтона, але бразилець зумів перевести м'яч на кутовий. Подача зі стандарту, і Елтон у відчайдушному кидку парирував удар Неманьї Видича. Тренер "Манчестер Юнайтед" Алекс Фергюсон по черзі кинув в бій Гігза, Тевеса і Невілла. Останній зробив дивовиж-

ний простріл на Руні — форвард збірної Англії трохи не дотягнувся до м'яча, що врятувало "Порту" від гола. Зате Руні взяв участь у другій голевій комбінації своєї команди — після вкидання м'яча Невіллом з аути він п'ятою відіграв на Тевеса, який випередив Роланду й поцілів у ворота. Проте останнє слово залишилося за Маріано, який не забув скористатися черговим точним прострілом Мейрелеша.

Як і п'ять років тому, коли "Порту" в підсумку виграв Кубок європейських чемпіонів, "дракони" добилися на "Олд Траффорд" нічиєї. Поза всяких сумнівів, підопічні Жезуалду Феррейри заслужили такого результату.

Юрій ГРОМОВ.

ВІЛЬЯРРЕАЛ

ВІЛЬЯРРЕАЛ — АРСЕНАЛ — 1:1 (1:0).

Суддя: Т. Евребе (Норвегія).

Вільярреал: Д. Лопес, Гонсало, Годін, Капдевіла, Егурен, Кані (Фернандес, 46), Ібагаса (Франко, 78), Льоренте (Пірес, 70), А. Лопес, Сenna, Россі.

Арсенал: Альмунія (Фабіанський, 28), Санья, Фабрегас, Туре, Насрі, Галлас (Джуру, 43), Уолкотт (Ебуе, 78), Денісон, Сонг, Кліші, Адебайор.

Голи: Сenna (10) — Адебайор (65).

Попередження: Сонг (38), Адебайор (45), Фабрегас (45), Насрі (87).

Вкупі з кадровими проблемами "Вільярреала" й нестабільною грою підопічних Пеллегріні відмінна форма, в якій перебуває "Арсенал", робила лондонців фаворитами навіть у гостьовій зустрічі. Проте на рідному полі "жовта субмарина" відразу продемонструвала всю серйозність своїх намірів. До речі, вдома до звітного матчу "Вільярреал" у зустрічах з англійськими клубами грав добре: у п'яти поєдинках було здобуто дві перемоги при трьох нічиїх.

І це, погодьтеся, свідчило про своєрідний "імунітет" іспанців. Окрім того, господарі пам'ятали про поразку від "Арсеналу" в півфіналі трирічної давності, тому почали надзвичайно активно. Чи не перша осмислена атака господарів змусила Альмунію здійснити воротарський подвиг — він виручив "канонірів" після удару Гонсало Родрігеса. Проте загрозу відвів ненадовго. За кілька хвилин Сenna зробив передачу на Джузеппе Россі, який "витягнув" на

себе відразу кількох опонентів і повернув м'яч капітанові "Вільярреала". Опорний півзахисник збірної Іспанії, який до цього не забивав майже півроку, щосили "зарядив" із правої й поцілів точнісінько в "дев'ятку". У Мануеля Альмунії шансів урятувати свою команду в цьому епізоді не було, а зовсім скоро іспанський воротар, зазнавши травми в зіткненні з Россі, попросив заміну й поступився своїм місцем Лукашу Фабіанському, для якого зустріч на "Ель-Мадригалі" стала

другим матчем у Лізі чемпіонів.

Гості до цього часу дещо освоїлися й уже почали моментами загрожувати воротам "Вільярреала". Самір Насрі зіграв у стінку з Цеськом Фабрегасом і завдав першого удару "Арсеналу" в раму, проте Дієго Лопес із пострілом французів впорався без зусиль. У решті ж епізодів перевагою володіли здебільшого господарі. Фабіанський через дві хвилини після своєї появи на полі був змушений парирувати постріл одного з суперників низом, після чого 24-річний поляк блокував удар Жоана Капдевіли, котрий опинився першим на

добиванні. Неприємності "канонірів" продовжилися, коли Россі після контакту з Александром Сонгом врізався у Вільяма Галласа, й за десять хвилин до перерви травмованого француза замінив Йохан Джуру. Себастьян Егурен був зобов'язаний подвоювати перевагу господарів ще в першому таймі, проте, опинившись наодинці перед воротами після навісу з кутового, вдарив головою не найкращим чином...

Незважаючи на яскраві дії в першій половині, "Вільярреал" розпочав другий тайм занадто нервово й невпевнено. Насрі, Фабрегас і Тео Уолкотт мали можливість підтримувати Адебайора на вістрі атаки набагато частіше, тому в оборони іспанців роботи помітно додалося. Із нею господарі до певного часу справлялися практично бездоганно, пропустивши за половину тайму хіба що не дуже потужний удар Уолкотта.

Фатальною для "Вільярреала" стала 66-а хвилина. Фабрегас, який двічі асистував Адебайору в суботньому матчі з "Манчестер Сіті", зробив ще одну результативну передачу. Її адресат приборкав м'яч грудьми й від межі штрафного спрямував його до сітки неймовірним ударом через себе.

Коло Туре, який став автором переможного гола в ході останньої зустрічі "Вільярреала" й "Арсеналу", виручив "канонірів" за десять хвилин до кінця, коли блокував удар Гільєрмо Франка, а трохи пізніше Сenna потужно "зарядив" над самою поперечиною.

Таким чином, "Вільярреал" продовжив свою безпрограшну серію в домашніх матчах поточного розіграшу, проте в Лондоні, після пропущеного в рідних стінах гола, на іспанців чекає серйозне випробування.

Олексій ШЕВЧЕНКО.

Плауц допомагає Роналду піднятися з колін.

Привіт «канонірам» від Сенни.

Гол Адебайора.

АНТОН МОНАХОВ: ДУМКА ГРАВЦІВ ФУТБОЛЬНИХ ЧИНОВНИКІВ ХВИЛЮЄ В ОСТАННЮ ЧЕРГУ

Президент «Таврії» Куніцин вітає Антона в команді.

Захисника Антона МОНАХОВА, котрий в зимове міжсезоння підписав дворічний контракт з «Таврією», новачком симферопольської команди назвати можна лише умовно: ще в 2005 році він провів 19 поєдинків в таврійській футболці. Після вдалого виїзного поєдинку Антон розповів клубній прес-службі про адаптаційні процеси та власні бомбардирські якості.

— За три роки моєї відсутності склад команди, звичайно ж, дуже змінився, але все-таки деякі хлопці залишилися — Ковпак, Любенович, Зборовський, Артеменко, як і я, цієї зими повернулися до Симферополя Старцев і Корнєв, — почав розмову один з найвищих оборонців українського чемпіонату (194 см). — З більшістю інших хлопців в тій чи іншій мірі я також був знайомий — все-таки не перший рік у футбол граю. Тому ніяких, скажімо так, складнощів з адаптацією в «Таврію» не виникло. Дуже було приємно, коли перед початком першого весняного матчу «Таврії» фан-сектор розгорнув величезні банери з персональними вітаннями кожному новачку.

— Сім'ю вже перевезли до Криму?

— Так, дружина Юлія і донечка Анастасія, якій недавно випо-

нилося два роки, разом зі мною. Зняли хорошу квартиру в Симферополі, жодних побутових проблем немає. Юлія — мій головний уболівальник, прагне не пропускати жодного домашнього матчу. Трішки потеплішає — гадаю, й донечку на стадіон з собою братиме.

— Наставник «Таврії» Сергій Пучков практично не звичну для українського чемпіонату схему гри в трьох захисників. Вже встигли до неї звикнути?

— В принципі, так. Все-таки ми на зборах дуже багато контрольних матчів провели, та й весняна частина чемпіонату набирає обертів. З кожною грою відчуваємо себе все впевненіше. «Таврія» прагне грати в атакуючий футбол, якщо попереду в команди все виходить, у захисників не так багато роботи залишається.

— При розигранні «стандартів» вас теж нерідко можна побачити в штрафній суперника.

— При моїх антропометричних даних, напевно, було б дивно, якби я не підключався до розиграння штрафних і кутових (сміється). В еліті українського футболу я поки не забивав, але зараз моменти є в кожному матчі, впевнений, що скоро будуть і голи. Тим більше, що і мій незвичайний для захисника ігровий номер (11. — Прим.) зобов'язує засмучувати воротарів суперників.

— Як оціните старт «Таврії» у весняній частині чемпіонату?

— Хороший старт — все-таки три перемоги. Трішки не пощастило в Полтаві, де, вважаю, по-разки не заслуговували. Але головне, що вдалося відірватися від групи аутсайдерів.

— Якщо об'єктивно, на яке місце «Таврія» може розраховувати в цьому чемпіонаті?

— Думаю, на дев'яте. Дуже вже багато було втрачено восени. Хоча все може статися. У нас зараз за календарем ігри з сусідами по турнірній таблиці, постараємося набрати в них максимум очок — це повинно допомогти нам виправити турнірне становище.

— У зв'язку з поганою якістю газонів в більшості міст в нинішньому році знов заговорили про доцільність переходу нашого чемпіонату на схему «весна — осінь». Що думаєте з цього приводу?

— Намагаюся собі цим голову не забивати, адже, якщо чесно, думка гравців в цьому питанні футбольних чиновників хвилює в останню чергу. Хоча, звичайно, на таких полях, які в березні ми бачили в Добромилі й Сумах, грати не можна. Проблема, до речі, легко вирішувана, якщо весняну частину чемпіонату з урахуванням наших погодних умов починати на два-три тижні пізніше — до кінця березня в більшості вітчизняних стадіонів газони вже в більш-менш нормальному стані.

— Що скажете про «Кривбас» — найближчого суперника «Таврії» в чемпіонаті?

— Не чужа мені команда: в її складі я дебютував у вищій лізі, відіграв в Кривому Розі два повноцінні сезони. Зараз «Кривбас» укомплектований добротними футболістами, керує колективом кваліфікований тренер. Думаю, гра буде складною. Але ми розраховуємо, зрозуміло, тільки на перемогу.

Підготував Олександр ОЗІРНИЙ.

Марко ДЕВИЧ: ТРЕНЕР ЗБІРНОЇ ВЧИНИВ ПРАВИЛЬНО

Після тривалого ігрового спаду натуралізований українець Марко Девич нарешті почав нагадувати себе колишнього — в поєдинку проти «Дніпра» на його рахунок два м'ячі. Наступного дня після нелегкого матчу прес-служба «Металіста» зв'язалася з Марком.

— Марко, коли ти забив перший гол, здалося, що це чітко відпрацьована на тренуваннях комбінація.

— Ми дійсно відпрацьовуємо на тренуваннях різні моменти. Але вчора здорово все вийшло. Едмар красиво передав, і я опинився там, де й повинен був опинитись.

— При пробитті пенальті вирішувалося, що саме ти повинен бити?

— Ну, як ви самі знаєте, коли я знаходжуся на полі, то завжди пробиваю пенальті. І в минулому чемпіонаті пробивав, і ось у цьому. Беру відповідальність на себе і б'ю. Таке відбулося вже вдруге в цьому чемпіонаті.

— Тобі на нерви не діяло, що була така довга пауза, поки Кернозенко виходив на поле?

— Ні, абсолютно! Я навіть вчинив за правилами фейр-плей — дав Кернозенку м'яч, щоб він його потримав в руках, відчув.

— Скажи, Марко, чому тебе навесні так «прориває»? І минулого року, і в цьому. Весна так діє на тебе?

— Навіть не знаю. Я на зборах завжди добре працюю. Але ви знаєте, в мене були певні проблеми на по-

чатку цього чемпіонату. Потім хворів, пропустив три гри. Але якщо буде гаразд із здоров'ям, все піде нормально. Сподіваюся й вірю у це.

— Поклавши руку на серце — ти не ображений, що не запросили цього разу в збірну України, на матч з Англією?

— Чесно кажучи, тренер збірної зробив правильно. Гравці, яких він викликав, особливо Воронін, Милевський, Шевченко, були в кращому стані на той момент, ніж я. Тим більше, що я тоді захворів і мало грав. Отже, ніяких образ. Вважаю, що тренер збірної правильно все зробив. Але це не означає, що на наступну гру я знову не потраплю в збірну. Дуже старатимуся. Вчора це в мене вже ніби вийшло.

Підготував Олександр ОЗІРНИЙ.

Артем КРАВЕЦЬ: НАДРИВ ЗАЖИВАЄ ДОБРЕ

Нападник «Динамо» Артем Кравець вже другий тиждень відновлюється після травми, яку він отримав під час тренування національної збірної. У найближчому матчі з французьким ПСЖ Артем ще не зможе допомогти своїй команді, але до матчу-відповіді сподівається бути в строю.

— Відчуваю себе вже краще, процес реабілітації проходить за планом. Після недавно зробленого УЗД лікар сказав, що надриг добре заживає. Лікуюся на базі, де за ці два тижні проводжу по п'ять годин в день. Мені робили різні уколи, масаж, доводилося прикладати лід. Завтра пройду ще одне, контрольне, обстеження, і якщо воно покаже, що все гаразд, приступлю до серйозніших навантажень. Якщо не відчуватиму болю, то, думаю, в загальну групу повернуся дуже швидко. Можливо, навіть протягом тижня.

— Ти змушений пропустити перший матч з ПСЖ. На твій погляд, який результат влаштує «Динамо»?

— В принципі, й нічия буде непоганим результатом, але впевнений, що команда гратиме тільки на перемогу. Сподіваюся, я встигну повністю відновитися до матчу-відповіді й у Києві зможу допомогти команді.

Юрій ГРОМОВ.

Тарас КАБАНОВ: ВІД НАС НІХТО НЕ ОЧІКУВАВ ПЕРЕМОГИ

Перед матчем «Карпат» з ФК «Харків» усі букмекерські контори віддавали перевагу львів'янам. І справді, турнірна таблиця показувала, хто є хто. Але футбол має свої правила, і перемагає той, хто краще грає. В складі гостей найактивнішим був нападник Тарас Кабанов. Цей футболіст добре відомий за виступами в складі «зелено-білих», і не дивно, що після гри йому доводилось роздавати чимало автографів.

— Тарасе, твоє враження від матчу?

— Які враження? Емоції переповнюють від перемоги у Львові. Від нас ніхто не очікував перемоги, а ми довели, що можемо успішно грати. Що до самої гри, то вона була важкою, адже наш суперник грає в атакуючий футбол і, відповідно, завжди націлений на атаку. Тому ми добре вивчили гру карпатівців й самі успішно зіграли на контратаках.

— Результат по гри?

— Думаю, що так. «Карпати» мали моменти, але їх не реалізували, а ми свій шанс використали сповна.

— Наприкінці другого тайму ти мав чудову нагоду відзначитись. Що завадило?

— Дійсно, шанс був хороший. Я бив головою в падінні, та м'яч пройшов поруч зі стійкою воріт.

— Другий гол карпатівці пропустили після твоєї голової передачі. Як тобі вдалося помітити Руслана Платона і зробити пас п'ятою?

— Я мав вибір: або самому бити, або ж робити передачу. Вирішив обрати другий варіант. Я помітив, що хтось з наших гравців набігає з-за моєї спини, я віддав передачу п'ятою. Як з'ясувалося, це був правильний варіант, адже Руслан Платон майстерно пробив у дальній кут воріт.

— Ця перемога дозволила твоїй новій команді боротися за виживання в прем'єр-лізі.

— Повірте, що ми будемо боротися до останнього туру, щоб зберегти прописку в елітному українському дивізіоні.

— Чи надовго плануєш затриматись у Харкові?

— Наразі в Харкові граю на правах оренди, адже я маю контракт із запорізьким «Металургом». А вже після цього сезону вирішиться моя подальша доля, адже я буду вільним агентом.

Павло ПИЛИПЧУК.

КЛУБ ШАНУВАЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО ФУТБОЛУ

Автор-упорядник – Анатолій Коломієць

№ 5

Під редактуванням Володимира Баняса

ЩЕ ПРО ПЕРШУ ОФІЦІЙНУ ЕМБЛЕМУ "ДИНАМО" КИЇВ

Після проведеної перевірки з питання належності першої емблеми ПСТ "Динамо" до київської організації цього товариства у 1927 році встановлене наступне:

— дійсно, відомим російським фахівцем футболу І.С.Добронравовим в книзі "На бессрочной службе футболу" (про московське "Динамо") була надана інформація щодо офіційного затвердження 1926 року в ПСО "Динамо" форми товариства — біло-сині футболки з ромбом, в якому була літера "Д" (автор цієї нової емблеми — ветеран московського "Динамо" О.П.Борисов). Але І.С.Добронравов жодного слова не пише про анулювання старої емблеми товариства, започаткованої ще 1923 року, у вигляді ромбу з розміщеною у ньому атрибутикою 12 видів спорту;

— підтвердження того, що стара емблема існувала ще й у 30-ті роки, можна знайти в багатьох газетах та журналах цього товариства, де її друкували навіть біля назв цих видань (на наведених ілюстраціях, наприклад, її можна побачити на обкладинці таганрозької газети "На штурм" — 1933 рік або, якщо вже більш офіційно, то навіть на газеті "Ленинградский динамовец" — 1934 рік тощо), але поряд з цим у деяких газетах друкувалася й спрощена емблема — літера "Д" у ромбі (наприклад, західносибірське видання газети "Динамо" — 1932 р.).

Таким чином, до 1939 року в цього ПСТ існували дві емблеми — одна, насичена великою кількістю спортивної атрибутики та більш ефектна (великий герб), і друга, спрощена до однієї літери (малий герб). Перша, звісно, використовувалася для офіційних документів, для проведення свят та ювілеїв, для почесних значків при нагородженні переможців. Друга, більш поширена, для використання у повсякденному житті, — на футболках гравців, білетах на матчі, сувенірних значках, прапорцях, на парадах тощо. Все це мало єдину мету — зменшити витрати на виробництво масової продукції. Виготовлення нашивок на футболки гравців з першою емблемою коштувало б значних грошей, адже в ті часи це робилося винятково шляхом вишивання нитками, бо поширених технологій нанесення на тканину малюнків фарбою майже не існувало.

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ОБ'ЄДНАННЯ ФУТБОЛОФІЛІВ У КИЄВІ

(Продовження. Початок див. "УФ" №43,47 за 26.03 і 2.04.2009 р.)

Після видання головою Секції футболістів Київського клубу колекціонерів А.Ф.Коломієм брошур "Бюлетень футболістів" №2 (до 10-річчя створення секції) 1991 року та №№ 2 і 3 1992 року, вже на 32-х сторінках, з переліком перших 400 членів неформального Об'єднання колекціонерів футбольних сувенірів (ОКФС) СНД і Прибалтики, йому вдалося за свої кошти видати й перші номери журналу "Футболіст" цього об'єднання — №1 1993 року на 20 сторінках великого формату та №№ 2 і 3 1997 року, на 30 сторінках (включно з каталогом футбольних друкованих видань України 1991-1996 рр.). Тоді вже число членів ОКФС перевищило 750 чоловік. Саме напередодні виходу цього журналу "старішини" київської та української футболістії Сергію Сергійовичу Терпиловському виповнилося 75 років, і його поздоровили з цим ювілеєм усі футболісти з країн колишнього СРСР.

Часи розквіту та значного піднесення футболістії в Україні припадають на другу половину 90-х років та перші роки XXI сторіччя. Передусім цьому значна робота, яка проводилася правлінням Секції футболістів Київського клубу колекціонерів, якого, на жаль, вже в часи незалежності офіційно не існувало. В цей час в лавах секції столичних футболістів перебували тоді ще такі молоді, а зараз такі відомі особистості, як:

Дмитро Гордон, відомий як головний редактор газети "Бульвар Гордона", та за книжками, які він написав, і особливо за циклами передач на телебаченні "В гостях у Дмитрия Гордона" (він тоді був студентом КІС);

Олександр Чуйко, відомий зараз як автор книжок зі статистики "Динамо" Київ, а тоді підробляв позаштатним кореспондентом в газеті "Український футбол";

Олександр Фришко, зараз відомий оглядач журналу "Футбол";

Євген Белозьоров, зараз відомий кореспондент газети "Команда";

На цей час київські футболісти знайшли нарешті дах над головою — їм дали притулок за невелику орендну плату (за рахунок вхідних квитків) в приміщенні "вмираючого" Київського геологорозвідувального технікуму (до речі, тоді — поруч з будинком ФФУ). Та, на жаль, жоден посадовець з федерації жодного разу так і не завітав на щотижневі зустрічі футболістів у них під носом, хоча запрошення вони неодноразово отримували. Але київським шанувальникам футболу все ж пощастило. На них звернув увагу ведучий програми "Футбол від УТН" на центральному каналі телебачення (УТ-1) — Сергій Бондаренко, який сам в душі був футболістом. У цій телевізійній передачі він зробив повідомлення про зустрічі колекціонерів футбольної тематики, а потім запровадив цілий інформаційний цикл про роботу, яку проводять футболісти України. Саме в нього була знайдена підтримка щодо проведення установчих зборів об'єднаної української організації футболістів з висвітленням їх на телебаченні.

В досить короткий час була проведена належна підготовка до цих зборів — розроблені установчі документи, проект статуту Українського товариства колекціонерів-футболістів (УТКФ) — таку назву вирішили йому дати, а також створені майже в усіх обласних центрах України відділення та осередки цього товариства. Були опитані усі бажаючі вступити до нього, а їх виявилось майже чотири сотні, та обрані голови обласних відділень і осередків.

Установчі збори УТКФ були проведені **25 травня 1999 року** в приміщенні зазначеного технікуму. На зборах були присутні журналісти періодичних спортивних видань України, оператори телебачення, представники 19 областей України — голови відділень та осередків, усі бажаючі київські футболісти та гості — колекціонери з Росії, Білорусії та Молдови. Було обрано голову товариства — **Коломієця Анатолія Федоровича**, його заступника — **Чуйку Олександра Івановича** та членів правління УТКФ. Почесними членами УТКФ обрали киянина С.С.Терпиловського — заступника футболістії в Україні, та харків'янина Ю.С.Ландера — за значний внесок у розвиток статистики футболу. Також була затверджена офіційна емблема УТКФ (автор малюнка — київський футболіст О.Юнкін). Вже наступного дня по телеба-

ченню в програмі "Футбол від УТН" всі бажаючі змогли побачити повноцінний звіт про створення цього товариства в Україні.

Перше завдання, яке стояло перед правлінням УТКФ, — це подання заяви на вступ створеного товариства до ФФУ в статусі громадського члена цієї організації та реєстрація товариства в Мін'юсті України. Як склалися обставини в подальшому — ви довідаєтесь наступного тижня.

УКРАЇНСЬКІ ФУТБОЛІСТИ В ЗІБРІЙНІ СРСР

Для визначення рейтингу найкращих футболістів неабияке значення має визначення їх залучення до складу збірних команд країн, в клубних командах яких вони грали, та числа їхніх виступів за ці збірні. Щодо українських футболістів, — то це їхня участь у збірних СРСР та УРСР, у довоєнний період — Польщі, Угорщини, Румунії та Чехословаччини, а також зараз — у збірних України, Російської Федерації тощо. Розпочнемо ми це визначення зі збірної Радянського Союзу.

Ще 1924 року Всесоюзною Радою фізкультури (ВРФК) було погоджене з ВЦВК СРСР питання про відправку радянських спортсменів за кордон та запрошення робітничих футбольних команд до Москви й Харкова (столиці Української РСР до 1934 року). Це повідомлення в усіх великих футбольних центрах України було сприйняте зі значним ентузіазмом. Зокрема, київська газета "Пролетарская правда" №81 за 10.04.1924 р. писала наступне:

"...Надо полагать, что в этом году будет соблюден принцип справедливости, и сборная Республик для заграничного турне будет составлена из игроков от всех городов Республик, а не только Ленинграда и Москвы, как это было в 23 году..." Такої ж думки, звичайно, дотримувалися й у інших містах Української республіки, і в першу чергу в Харкові, Одесі та Миколаєві, тобто в містах, де вже в ті часи в складі місцевих збірних грало чимало талановитих футболістів, здатних чинити серйозну конкуренцію гравцям як Москви, так і Ленінграда.

Все це давало передумови для швидкого формування в Україні Рад збірної команди з футболу. І вже до передбаченого прибуття до Москви, 30 квітня, футбольної команди робітничих спортивних організацій Німеччини другим матчем цієї команди після матчу зі збірою Москви був запланований матч на 4 травня зі збірою командою футболістів, складеною з найкращих гравців

СРСР. Однак робітничі збірна Німеччини до СРСР не змогла приїхати, а до того складно було навіть уявити собі проведення першого матчу збірної СРСР у травні, хоча б з причини того, що абсолютно ніхто її формуванням навіть не розпочав займатися.

Вже в липні фізкультурні організації СРСР облетіла звістка про те, що після всесоюзних змагань у Москві наприкінці серпня — на початку вересня ВРФК прийняла рішення направити найкращу футбольну команду Союзу в закордонне турне за маршрутом: Фінляндія — Норвегія — Швеція. Таким чином, начебто питання формування збірної СРСР все ж вже стояло.

Так і сталося. Дебют створеної все ж збірної СРСР стався одразу після проведення фінального матчу чемпіонату СРСР 1924 року. Вона була створена спочатку знову лише з молодих перспективних гравців Москви та Ленінграда за підсумками цього чемпіонату, а включення до неї українських футболістів не розглядалося. Потренуватися збірна СРСР вирішила на чемпіонатах СРСР цього року — збірній УРСР, яких переможцями вирішили не відпускати з Москви. Не в правилах наділений владою в ті часи було залишатися переможеними. Але саме в цьому першому матчі збірної СРСР українські футболісти перемогли ще й збірою усього Радянського Союзу — 1:0. Про цей матч дуже детально вже писалося в "УФ" №38 за 18.03.2009 року.

І ось усю країну облітає нова звістка про те, що успіхи українських футболістів, досягнуті на Всесоюзних змаганнях у Москві, все ж примусили ВРФК суттєво змінити склад збірної СРСР, включивши до нього кількох харківських футболістів, а саме: півзахисників Миколу Кротова, Костянтина Фоміна та Івана Привалова, а також нападаючого Івана Натарова. До того в резервний склад збірної (в другу збірою СРСР) були включені харків'яни: воротар Роман Норов і нападаючі Микола Казаков та Олександр Шпаковський.

Однак включити включили, а чи дали грати? Звичайно, усім чотирьом не дали, але від допомоги **Івана Привалова та Олександра Шпаковського** відмовитися було нереально. Настільки вони були колоритними фігурами в радянському футболі 20-х років.

Вже в першому міжнародному матчі збірної СРСР 16 листопада 1924 року з національною збірою Туреччини в Москві ці двоє харків'ян грали приголомшливо. Найкращим гравцем у цьому матчі абсолютно усі визнали півзахисника Привалова. Перший гол було забито після ефектної передачі м'яча Шпаковським, а третій гол вже забив він сам. Таким чином, завдяки участі українських футболістів, матч закінчився перемогою збірної Радянського Союзу з рахунком 3:0.

Також за час перебування турецьких футболістів у СРСР була досягнута домовленість про візит-відповідь збірної СРСР у Туреччину восени наступного року. Але про це, пробачте, вже наступного тижня.

На 75-річчя С.С. Терпиловського (ліворуч — В. Ляхов, О. Кабанець, О. Блекот, праворуч — А. Коломієць).

Збірна СРСР у її першому міжнародному матчі: другий ліворуч — О. Шпаковський, восьмий — І. Привалов.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ФУТБОЛУ В ФІЛАТЕЛІЇ

(Продовження. Початок див. "УФ" №№ 39, 43, 47 за 19, 26.03 і 2.04.2009 р.)

А далі вже конкретніше й більш докладно про футбол на теренах сучасної України після революції 1917 року. Ще 4 квітня 1919 року в Українській Соціалістичній Радянській Республіці (УСРР) постановою ЦК КП(б)У було введено обов'язкове військово-навчання усіх комуністів. Ідея створення такого навчання належить **Миколі Іллічу Підвойському**, в той час (січень-вересень) наркомом внутрішніх справ УСРР, а в подальшому — відомому партійному та військовому діячу СРСР. Головне ж управління загального військового навчання та формування резервних частин Червоної Армії при Револуційній Раді РСФРР (більш відоме як Всеобуч) було створене в грудні 1919 року. Очолив його все той же М.І.Підвойський, який піднабрався досвіду в Україні. Це управління було єдиним для всіх республік, створених на руїнах царської імперії.

Саме М.І.Підвойський у Києві 1919 року відвів територію Пушкінського парку для спорудження тут стадіону. Були відпущені необхідні кошти та навіть розпочаті підготовчі роботи, але прихід Білої армії Денікіна зірвав усі плани. Враховуючи достатньо суттєвий внесок цього партійного керівника у справу розвитку спорту в Україні, в колекції повинна бути представлена й марка з його портретом, видана Міністерством зв'язку СРСР 1980 року номіналом 4 коп.

Перші міжнародні матчі були проведені в Українській СРР 1924 року, 11 і 13 липня, в столиці — Харкові, де перша та друга збірні цього міста зустрілися зі збіркою Робітничого спортивного союзу (ТУЛ) Фінляндії. У серпні — вересні команда ТУЛ Фінляндії гостювала в Радянському Союзі, в Українській СРР, і провела вісім матчів у різних містах УСРР і в Криму з командами цих міст. Якщо підходити принципово, то ці зустрічі фінських і українських команд дуже непогано було б проілюструвати маркою Фінляндії 1956 року номіналом 30 м. із зображенням видів спорту, в тому числі й футболу, виданою до спортивних ігор у Гельсінкі, які проводилися Спортивним союзом Фінляндії, а ще на марці зображена емблема цього союзу. До речі, фінська команда союзу ТУЛ приїжджала в Україну і 1928 року, коли провела вісім матчів зі збірними міст УСРР і три матчі з командами Криму. Вона отримала дві перемоги над другою збіркою

Одеси та збіркою Симферополя, а шість матчів звела до нічийного результату. А програли фіні лише в трьох матчах (збірним Харкова, Дніпропетровська та Миколаєва відповідно 1:4, 2:8 і 1:3).

Вже в вересні 1924 року команда Української СРР (Харкова) стала чемпіоном СРСР з футболу (тоді ці змагання проходили в рамках 2-го свята фізкультури в Москві). А через кілька днів після завершення чемпіонату СРСР команда УСРР мала задоволення зустрітися зі збіркою СРСР, саме з тільки-но створеною збіркою "великого й неподільного" Радянського Союзу, в її першому матчі. І, уявіть собі, ця команда України обіграла навіть збірну СРСР (1:0). Факт створення збірної СРСР слід у колекції відзначити цього разу вже маркою СРСР 1968 року, виданою до 70-річчя так званого вітчизняного футболу, номіналом у 10 коп. в серії "Міжнародні спортивні змагання року" (5 марок), тому що на цій марці зображено гравця в червоній футболці з літерами "СССР" на грудях. Звичайно, про національний футбол мови в той час не було, тому що нації у складі СРСР було з півсотні — от і справно відкараскалося словом "вітчизняний".

У травні — липні 1924 року у Франції, в Парижі, були проведені VIII Олімпійські ігри. До цієї події пошта Франції видала серію з чотирьох марок, одна з яких номіналом 10 фр. має зображення спортсмена-олімпійця на тлі стадіону "Коломб", на якому проводилися футбольні матчі цих Олімпійських ігор. Учасником цього турніру була й збірна команда Польщі, яка хоча й провела лише один матч, 26 травня зі збіркою Угорщини, програвла його 0:5 і припинила подальшу боротьбу, однак цікава тим, що в її складі грали двоє львівських футболістів з "Погоні" Львів — **Василь Кухар** і **Мечислав Батш**.

Використовувався в поштовому відділенні Париж-47 на стадіоні й спецштемпель у дні проведення матчів. Оразу

УКРАЇНСЬКИЙ ФУТБОЛ

треба відзначити, що для колекціонерів української футбольної тематики найбільш цікавим є конверт з марками Франції, погашеними цим штемпелем з числом "26.05.1924".

ПРОГРАМКИ ФУТБОЛЬНИХ МАТЧІВ

(Продовження. Початок див. "УФ" №47 за 2.04.2009 р.)

У довоєнні роки програмки на матчі вже регулярно друкували в Києві та в інших містах України. Наведемо, як зразок, одну з київських програм 1946 року (іл.1) та московську програмку на Кубок СРСР того ж 1946 року на матчі за участю українських команд "Спартак" Ужгород і "Динамо" Київ (іл.2).

До речі, в Україні програмки випускали не тільки на матчі команд вищого ешелону радянського футболу, а також і на матчі республіканського значення. Як приклад, наведемо програмку, яка була видана до фінальної частини розіграшу першості УСРР 1951 року, матчі якої проходили в Києві з 12 по 21 жовтня на Республіканському стадіоні ім. М.Хрущова (іл.3).

А вже 1953 року до першого довоєнного міжнародного матчу київського "Динамо", 6 вересня з індійським "Іст-Бенгал клуб" з Калькутти була надрукована теж програмка, хоча й дуже простенька (іл.4). І ця програмка, як і попередні, за-

раз досить раритетна, бо їх збереглося усього декілька примірників кожної. Володарі їх пишуться наявністю саме в них цих програмок, які, взагалі, досить рідко зустрічаються в колекціях.

Не можна залишити поза увагою одне з найвищих досягнень української команди — київського "Динамо" в 50-ті роки, а саме: вперше досягнення нею перемога в розіграші

Кубка СРСР 1954 року. Звичайно, саме програмка фінального матчу з ерванським "Спартак" (іл.5) і є такою бажаною для українських футболістів, особливо киян. Але знайти її теж не так вже просто, хоча й була вона видана досить значним тиражем.

І, нарешті, дуже цікавою залишається програмка вирішального матчу чемпіонату СРСР 1961 року в Києві з харківським "Авангардом" (іл.6), після якого киян уже остаточно усі поздоровили з першим, за часи їхнього існування, званням чемпіонів Радянського Союзу. Особливо такий сувенір милий серцю тих уболівальників, які були присутні на цьому матчі й палили на трибунах газети після його закінчення, що символізувало значимість в історії українського футболу тієї перемоги.

ОФІЦІЙНІ ЕМБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЗІБРНОЇ УКРАЇНИ ТА ФЕДЕРАЦІЇ ФУТБОЛУ

Емблема Федерації футболу УСРР, наведена у №1 нашого "Клубу", довгий час не змінювалася, але вже в середині 80-х років її все ж замінили на дещо примітивну, але більш схожу на емблему Федерації футболу СРСР, та ще й з сучасним плямистим м'ячем (іл.1).

Після постанови установчих зборів Федерації футболу України від 6.03.1991 р. щодо необхідності розробки емблеми створеної федерації, над нею довго працювали. Вона з'явилася вже восени, і 1 з'їзд Федерації футболу вже незалежної України розпочав свою роботу саме під цією емблемою (іл.2). Але на цьому форумі її не затвердили, а навесні, незадовго до першої зустрічі національної збірної України в Ужгороді зі збіркою Угорщини, усі офіційні документи Федерації вже були підготовлені з зовсім іншою емблемою, яка й у друкованих ЗМІ одразу заповнила усі сторінки (іл.3). Та на цьому не заспокоїся. Вже на початку ХХІ століття офіційну емблему причепурили, й вона зараз вже має трохи інший вигляд (іл.4).

ОГОЛОШЕННЯ

Продовжуємо друкувати перелік нових членів Об'єднання любителів історії та статистики футболу (ОЛІСФ), а також оголошення шанувальників футболу.

Нові члени ОЛІСФ:

9. АСКЕРКО Леонід Володимирович, 18000, Автономна Республіка Крим, Симферопольський р-н, с. Урожайне, вул. Варлигіна, 23, 15.06.1950 р.н. (статистика ФК "Кримтеплиця" першої ліги).

10. СТІХА Віктор Федорович, 18000, м. Черкаси, а/с 88, 6.11.1973 р.н. (статистика укр. футболістів за кордоном та закордонних в Україні; все про футбол Черкащини, статистика зарубіжних чемпіонатів. Колекційну книгу та довідники (з 1992 р.) — українські та закордонні).

11. САЛАМАХА Богдан Степанович, 67900, Одеська обл. м. Красні Оки, а/с 5 або вул. Бондаренка, 5, 18.03.1958 р.н. (футбольна фалеристика України та світу).

ОГОЛОШЕННЯ ШАНУВАЛЬНИКІВ ФУТБОЛУ:

Запорожець Ігор, м.Київ, тел. 8-066-295-06-29, в Інтернеті: liizzz@volicable.com. Колекційну футбольні квитки "Динамо" Київ. Міняю, купую. **Гнатюк Василь**, 50089, м.Кривий Ріг, а/с 4935, КЛФ або на E-mail: vgnat@ukr.net. Пропоную свої книжки: щорічники "Футбол: Україна і світ" — 11 випусків (1998—2008 рр.); енциклопедичні довідники: "Новітня історія українського футболу. 1992—2001 рр.", "100 футбольних команд майстрів України в чемпіонатах СРСР. 1936-1991 рр.", "Футбольні зірки України. 1936—2006 рр. Хто є хто"; книжки: "50 сезонів "Кривбасу" — 1959—2008 рр." (реєстр усіх матчів) і "Словник уболівальника "Кривбасу", а також довідники Ю.Ландера "Футбол в Україні" вип.15,16,17. Більш детальний перелік і умови отримання довідників ви отримаєте, якщо надішлете в листи маркований конверт із зворотною адресою.

Аскерко Леонід Володимирович, 97535, Автономна Республіка Крим, Симферопольський р-н, с. Урожайне, вул. Варлигіна, 23. Колекційну к/д. Пропоную моєї розробки 4 к/д ФК "Кримтеплиця" 2003/4, 1999—2004, 1999—2005 та 2005 рр. Готую до видання к/д 1999—2009 (10 років).

Вантук Микола Миколайович, 80362, Львівська обл., Жовківський р-н, смт Куликів, вул. Костюка, 12. Колекційну програмку до матчів "Гарай" Жовква та "Рава" Рава-Руска. Подоробіці на сайті: www.footballfil-zv.narod.ru.

Усі бажаючі стати членами ОЛІСФ, а також футболісти, які мріють знайти друзів для спілкування з питань футболу та щось можуть запропонувати своїм колегам по захопленню або розшукують якісь матеріали для своїх колекцій, повинні написати листа на адресу редакції газети або за E-mail: olifs@kolomiets.kiev.ua. У вашому листі надайте відомості про себе (П.І.Б., адреса, дата народження, предмет захоплення чи колекціонування), а також невеликий текст вашої об'яви, яку б ви хотіли опублікувати на сторінках нашої газети. Ніяких членських внесків, ніякої сплати за публікацію оголошення. Все безкоштовно. Усі без винятку адреси та об'яви будуть надруковані в розділі нашої газети "Оголошення" та внесені до сайту Інтернету: www.kolomiets.kiev.ua. **Щиро бажаємо вам успіхів у встановленні нових знайомств з однодумцями!**

АРМІЙСЬКОМУ КЛУБУ КИЄВА НЕ 75, А ВЖЕ 83 РОКИ

Обставини вимагають дзвонити у дзвони і як найшвидше. І все через те, що стало відомо: наш рідний київський футбольний клуб ЦСКА вже в цьому році планує відзначити ювілейну дату — 75 років від свого заснування. Складається враження, що керівництво клубу та його прес-центр зовсім закинули подали вивчення своєї футбольної історії та й навіть не в змозі були хоча б ознайомитися з історичними знахідками та висновками, наведеними в книзі А.Коломійця "Київський футбол на рубежах времен — 1911 — 61 гг.", що побачила світ ще 2007 року. Звісно важкувато прочитати майже 700 сторінок тексту та ознайомитися з наведеними документами, знайденими в архівах. Але, щоб не робити таких "ляпсусів", потрібно було все ж таки хоча б поцікавитися. Для кого ж тоді пишуться й друкуються книжки?

І саме чомусь у армійському футболі аж ніяк не можуть навести лад зі своєю історією. Ще в першому футбольному виданні армійського клубу Києва — календарі-довіднику "Футбол-77. СКА Київ", виданому Червонопрапорним Київським військовим округом (відповідальний за випуск Ю.Нечаев) аж у 1977 році й усього на десяти сторінках форматом 10х14 см, вже чомусь, подумайте тільки, було одразу констатовано, що команда СКА Київ була заснована... 1946 року! І? Чи не абсурд? Виходить, до війни, в Києві армійської команди і не існувало, чи що? То, може, історія розвитку футболу у армії така вже секретна, що її важко вивчити? Єдиний, хто самотужки хоч щось намагається зробити для клубу, — це Валерій Калініченко, якого поважають усі статистики футболу України як автора-упорядника майже всіх програмок до матчів ЦСКА, на жаль, не довів цю справу до кінця. В своїх дослідженнях він дійшов тільки до 1934 року, зробивши на той час сенсаційну знахідку команди УВО Київ та її перших матчів. Але глибше він не "копнув". А зараз, мабуть, йому забороняють це робити, бо всіх абсолютно задовольняє дата створення київського ЦСКА 1934 рік, а інакше потрібно було б увійти в конфлікт з київським "Динамо". А це, для потихеньку "змиряючого" клубу, в якого вже одного разу забрали все, чого він досяг, зовсім небажано.

Та, видно, потрібно все ж таки допомогти розставити усі крапки над "і" основних дат в історії цієї команди. Тому що даві вже просто якось нудить від неспроможності військових почитати в бібліотеках хоча б центральні газети, яких у Києві у довоєнні часи виходило не так вже й мало.

Розпочнемо з того, що Київський військовий округ створено в Російській імперії ще 1862 року. Його було збережено й після революції 1917 року більшовицькою владою аж до квітня 1922 року, коли всі військові округи в Українській СРР були ліквідовані й замінені єдиним Українським військовим округом, штаб якого до 1934 року дислокувався в Харкові — столиці УСРР до 1934 року, і перебазувався до Києва тільки саме цього року.

Та вже 1935 року цей центральний округ поділили на два округи — Київський та Харківський. Тобто з 1935 року знову почав функціонувати Київський військовий округ. І тільки 1992 року, після отримання незалежності нашої держави, в Києві було створено вже Міністерство Збройних Сил України. Така коротенька й дуже проста довідка, щоб викладене далі ясніше сприймалося навіть школярами.

Тепер щодо футболу. В царській армії в футбол у військових підрозділах однозначно не грали. А вже одразу після революції, з введенням Всеобщу, цю гру, яка тоді отримала високу оцінку на теренах створених "самостійних" радянських республік, залюбки почали застосовувати при фізичній підготовці військовослужбовців. Спочатку футбольні команди створювалися при частинах та ВВЗ (військових навчальних закладах). А вже 1923 року і в Київській залозі, якою командував не аби хто, а сам "легендарний" Якір, було створено Київську Військово-Спортивну Раду (Київвоєнспорт), і 24 червня почалася проводитися першість з футболу серед команд військових частин гарнізону (перший чемпіон — команда Авіа-ескадри). Наступного року була проведена з 24 серпня перша Окружна військова Олімпіада збройних сил Києва, а з 6 вересня ще й друга Всеукраїнська військова Олімпіада, з залученням і команд військових частин Російської СФРР та й Криму. Після цих змагань було сформовано збірну команду Збройних сил УСРР, і до неї увійшли навіть двоє київських армійців — Крупицький і Крєкотін.

Звичайно, після таких змагань почали з'являтися й збірні команди залог. У Києві така **збірна команди військових частин Київської залози** була вперше сформована при спортивному клубі Будинку Червоної Армії та Флоту, і свій перший офіційний матч вона провела саме 28 липня 1926 року зі збіркою профспілкових команд Києва, в якому, до речі, отримала перемогу — 3:0. Тому однозначно й беззаперечно саме **28 липня 1926 року й потрібно вважати офіційним днем народження армійського спортивного клубу Києва**, який потім став усім відомий, як СКА Київ, а вже за часів незалежності був перетворений на існуючий і нині футбольний клуб ЦСКА Київ.

того, враховувати, що між Окружною Радою профспілок (ОРПС), яка проводила першість Києва виключно серед профспілкових команд, та іншими спортивними організаціями міста, навіть державними (ОРФК) чи відомчими з силових структур (армія, ГПУ-НКВС, ті ж ВВЗ тощо), велася непримирима війна впродовж 20 — 30-х років за владу над футболом у Києві.

Та все ж такі юридично немає жодного застереження чомусь не вважати цей перший матч збірної армійської команди Києва як первісток подальших армійських футбольних команд столиці України.

І зовсім нічого поганого немає в тому, що команда армійців Києва була створена на два роки раніше київського "Динамо". Навпаки, треба тільки пишатися цим. До того ж перший матч між командами Київської залози і "Динамо" Київ було проведено 23 вересня 1928 року — динамівці перемогли армійців з рахунком 3:1. 5 жовтня команда Київської залози вже під найменуванням команди спортклубу БЧАФ (аббревіатура Будинку Червоної Армії та Флоту, або ДКАФ — російською мовою) провела матч зі збір-

ною ветеранів Києва і перемогла — 6:1. До речі, саме 1928 року армійці Москви отримали назву своєї команди — спортклуб ЦБЧА (ЦДКА — російською мовою), який на ті часи зовсім не був центральним органом армійського спорту і захищав честь тільки Московського військового округу. А вже 8 листопада в Києві була створена навіть збірна Червоної Армії та "Динамо", яка грала зі збіркою профспілок Києва, але складала тільки з гравців команди "другої категорії".

10 серпня 1929 року київська команда БЧА зустрілася зі своїми московськими однолюбниками — командою ЦБЧА і прогала 1:4, навіть незважаючи на те, що захист і півзахист її був виключно з гравців київського "Желдору" (нібито представляли залізничний батальйон), а в нападі грав навіть динамівець Синиця. На той час такі "підстави" траплялися досить часто, і ніхто на це не звертав уваги.

Вже 1934 року, коли столицею Української РСР став Київ, сюди з Харкова були передислоковані й кращі спортсмени Українського військового округу, в тому числі й футболісти. А для покращення стану спортивної роботи у військових частинах Києва була навіть запрошена на тиждень спортивна бригада московського ЦБЧА. Московські спортсмени у Сирецькому таборі провели понад 20 семінарів з різних видів спорту, в тому числі й готували футболістів. Було прове-

дено й футбольний матч між московським ЦБЧА і командою київської Н-ської військової частини УВО, хоча всі знали, що це команда 7-го корпусу — переможець першості військових частин УВО. Цей матч кияни виграли у своїх вчителів — 2:1. Вже після цього одразу з найкращих київських і харківських гравців була сформована футбольна команда УВО Київ, тренером якої призначили Івана Васильовича Мирнова — до цього відомого миколаївського футболіста й прекрасного арбітра, який переїхав до Києва. Вже в перших матчах своїм резервним складом команда УВО перемогла команди київського заводу "Арсенал" — 8:0 і "Будівельників" — 4:0, а перша команда УВО зіграла 4 липня внічию (3:3) зі збіркою профспілок Києва. Але й цей матч продемонстрував несерйозне ставлення ОРПС до команди УВО. Спочатку нібито з причини відсутності форми у деяких футболістів початок матчу було значно затримано, до того ж представники ОРПС з'явилися на матч тільки наприкінці першого тайму, а суддя матчу взагалі його провів дуже недбало і без зосередження на грі.

друге почесне місце в осінній першості Києва в загальному заліку, й клуб став віце-чемпіоном Києва. Ще одне досягнення цього року — ця команда вже під назвою збірної КВО (Київського військового округу) посіла третє місце на Всесоюзній першості Робітничо-селянської Червоної Армії (РККА — аббревіатура російською), завдяки перемогам над збірними Білоруського округу (2:1) і Тихоокеанського флоту (6:1) та нічий зі збіркою Уральського округу (3:3).

Наступного року у першості міста у класі "А" армійські команди вже йменувалися, як команди КО БЧА (Київського окружного Будинку Червоної Армії), і вперше цей клуб став чемпіоном міста у весняній першості в загальному заліку (серед шести клубних команд). Але 1938 рік став останнім у довоєнні часи роком участі команди київського БЧА в першості міста і це було пов'язане з воєнними діями радянських військ на заході України щодо приєднання західноукраїнських земель до СРСР. До речі, Київський військовий округ було після цих подій перейменовано у Київський Особливий військовий округ (КОВО)

Збірна УВО Київ — 1934 р. (ліворуч — інструктор Терехов).

і до його складу увійшли залози великих міст Західної України. Слід відзначити участь команди Київського Будинку Червоної Армії (КБЧА) в розигранні першості Київського військового округу вже 1941 року, який було проведено з 16 травня у Львові. Сталося так, що в фіналі цієї першості команда Львівського Будинку Червоної Армії (ЛБЧА) несподівано перемогла київських армійців.

Щодо форми київської армійської команди, то кольори футболу було визначено — вони повинні бути червоними (кольору пролитої крові). А от офіційної емблеми армійці Києва у довоєнні часи не мали. Емблемою, яку в офіційних матчах вони мали на футболках, слугувала звичайна армійська п'ятикутна зірка.

Відродження футбольної команди армійського спортивного клубу Києва сталося вже в перші повоєнні роки, але про це окрема розповідь.

Анатолій КОЛОМІЄЦЬ.

СБОРНАЯ КИЕВА — СБОРНАЯ ГАРНИЗОНА

"Сегодня на Красном Стадионе состоится футбольный матч между сборной профсоюзных Киева — сборной воинских частей киевского гарнизона. Начало в 6 час. вечера"

(З газети "Киевский пролетарий", м. Київ, за 28.07.1926 р.)

ЯК НЕ ТРЕБА ВЛАШТОВУВАТИ МАТЧІ

"28-го липня на Червоному Стадіоні секція ІгР ОПБ призначила матч профспілкової збірної м. Києва — збірної залози на 18 год."

За півгодини до початку, збірна залози була в цілковитому складі готова до матчу. О 18 год. 12 хв. на площадку прибуло тільки 2 гравці призначеної профспілкової збірної (Жданов і Егоров). Потім, не поспішаючи, з'явилися Пісун, Юкельзон, а Бойко прийшов не маючи буту. О 18 год. 35 хв. представники секції ОПБ почали скликати з публіки, що бажає, й, кінець-кінцем, тільки о 18 год. 45 хв. почався матч, до того ж свистка завстадіону судді не знайшов, а замість м'яча дав яйцеподібне "баракло".

Тільки дякуючи одному з спортсменів знайшовся свисток. І все-ж матч через пізній час довелося грати дуже поспішаючи, всього по 35 хв. "хавтайм". Змагання пройшло дуже блідо й нецікаво, бо сильна збірна залози з виразною перевагою виграє з рахунком 3:0.

Таке неуважне ставлення до військової команди треба відзначити і культвідділові ОПБ звернути увагу на таку кепську спортивну дисципліну поміж футболістами...

...Виділялися грою: Лі-Хай, Чернов та Товаровський (забив три голи)...

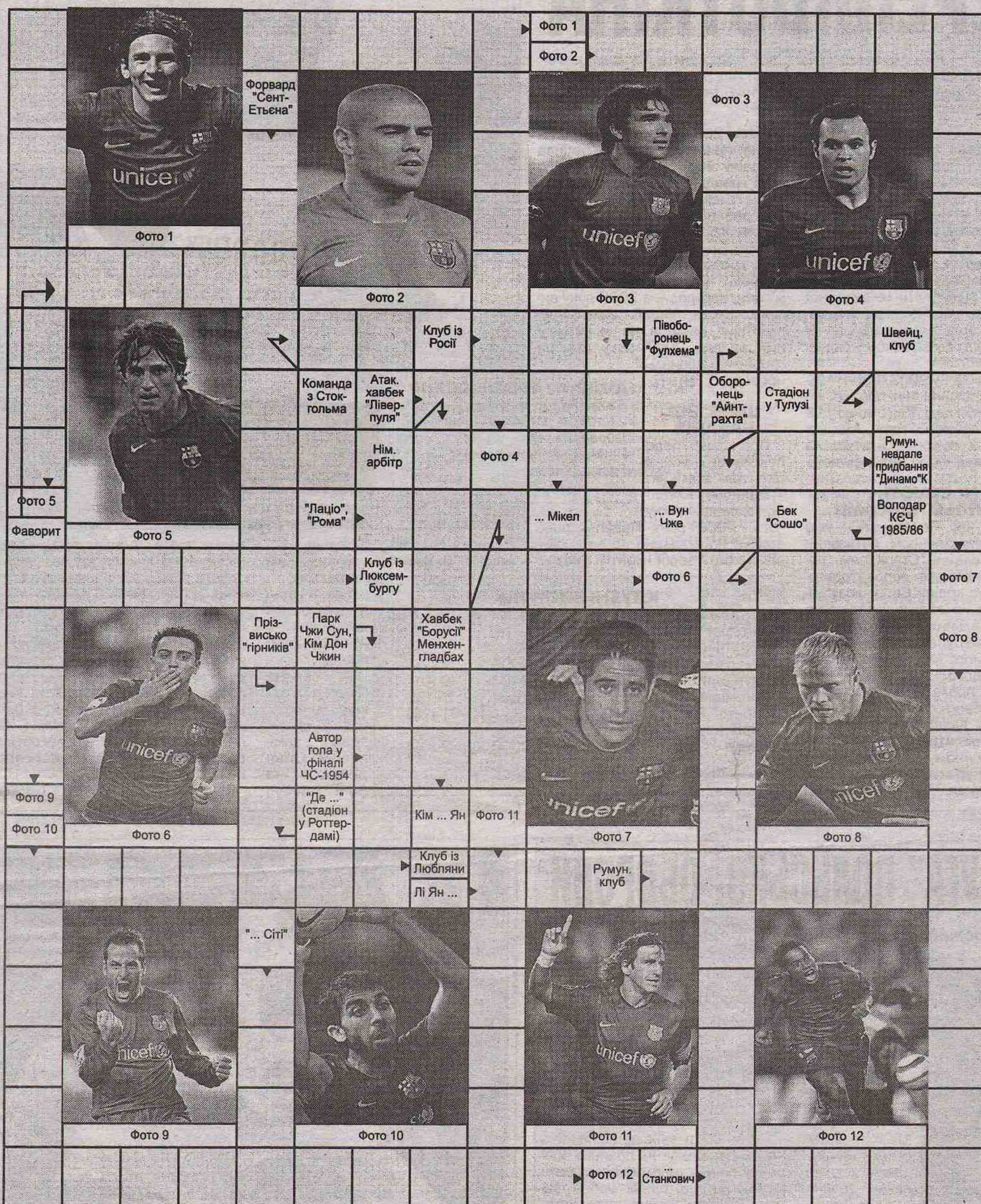
...Склад переможців збірної київської залози такий: Ягніс, Лі-Хай, Редько, Ломакін, Чернов, Ратін, Швецов, Чубуков, Товаровський, Кольцов і Шиманський.

(З газети "Пролетарська правда", м. Київ, за 30.07.1926 р.)

Так, це був не зовсім звичний матч, але такі тоді були часи, й багато інших матчів не дуже відрізнялися від наведеного. Треба, крім

ковські спортсмени у Сирецькому таборі провели понад 20 семінарів з різних видів спорту, в тому числі й готували футболістів. Було прове-

СКАНВОРД № 227. «БАРСЕЛОНА»-2006

Євро-2012

ІТАЛІЙЦІ ЗАЛЮБКИ
ПІДСТРАХУЮТЬ
УКРАЇНУ ТА ПОЛЬЩУ

Європейський футбольний союз (УЄФА) не робитиме Україні поблажок у підготовці до чемпіонату Європи з футболу 2012 року, навіть незважаючи на фінансову кризу. Про це заявив президент Федерації футболу України Григорій Суркіс.

«Чемпіонат Європи — головний із турнірів, які проводяться УЄФА, й третя за значущістю подія в світі спорту. Хоча, до речі, в рейтингах телетрансляцій Євро-2008 вже реально конкурує з Олімпіадою в Пекіні. Так от, Європейський футбольний союз ніколи не поставить під сумнів власну репутацію. Є непорушні вимоги: безпека й комфорт глядачів, спортивна складова, фінансовий успіх заходу. І з кожним наступним турніром ці вимоги посилюються. Отже, ніяких поблажок Україні та Польщі чекати не доводиться.

Наше завдання — не просто провести Євро-2012 гідно, а подарувати любителям футболу й учасникам турніру свято, якого історія ще не знала. Таку планку ми самі собі поставили. Та й зовнішніх стимулів вистачає.

Ті ж італійці ніяк не хочуть миритися з поразкою в тендері, на Апеннінах постійно говорять про готовність підстрахувати Україну та Польщу. У хід йдуть не зовсім чисті методи PR-боротьби — найрізноманітніші провокації. Мені шкода тих, хто діє таким чином. Але, в принципі, я можу їх зрозуміти. Євро — це дуже ласий шматок футбольного пирога», — підкреслив президент ФФУ.

Григорій Суркіс відзначив, що вже знайдена оригінальна модель управління підготовкою турніру через дочірні організації, створені при Федерації футболу України й Польському футбольному союзу.

А тим часом на львівському стадіоні розпочали встановлення фундаменту на південній трибуні. Також на 80 відсотків встановлено фундамент на східній трибуні, — повідомляє прес-служба міської ради. Завершено підготовчі роботи для встановлення фундаменту на північному боці й незабаром тут розпочнуть фундаментні роботи.

«Згідно з графіком будівництва стадіону, східна частина фундаменту стадіону буде завершена до 20 квітня. Загалом же, всі фундаментні роботи триватимуть до 1 червня», — розповів директор КП «Дирекція з будівництва стадіону» Віталій Сулима. Нагадаємо, фундаменти на північній стороні стадіону вже повністю готові.

Окрім того, як розповів Віталій Сулима, вже наприкінці квітня генпідрядник, компанія «Азовінтекс», розпочне роботи по встановленню на північному боці колон під трибуни.

Віктор ПРИГОРНИЦЬКИЙ.

Український
ФУТБОЛ

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС
60994

«Український футбол».

Свідоцтво про реєстрацію КВ № 10336

Виходить чотири рази на тиждень (вівторок, середа, четвер, п'ятниця).

Державне видавництво «Преса України». 03047, м. Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Отримувач коштів: Державне видавництво «Преса України». Розрахунковий рахунок № 26000101014669 КРД «Райффайзен» Банк «Аваль» МФО 322904, для «Українського футболу», код 05905668.

Точка зору авторів публікацій не завжди співпадає з позицією редакції. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори і рекламодавці, за якість друку — друкарня, за доставку газети — пошта. Матеріали, надруковані в газеті «Український футбол», є власністю видавця, захищені міжнародним і українським законодавством і не можуть бути відтворені в будь-якій формі без письмового дозволу видавця. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове. Ціна вільна. © «Український футбол».

Адреса редакції: 03047,

м. Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Телефони редакції:

454-83-03, 454-83-90

Факс: 235-31-52, 454-83-03

Відділ реклами та реалізації:

454-88-91

Електронна пошта — tu@pressa.kiev.uaСайт: www.ukrainian-football.com

В.о. головного редактора

Л. О. МАКСИМЕНКО

Черговий по номеру

В. В. БАНЯС

Видруковано з готових редакційних фотоформ.

Зам. 3025051.

Індекс 60994.

48200121962198

№ 51 (2150)